

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyitlerték és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

Nyitlertétele 50 fillér.

MURAKÖZ

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SANDOR.

Cirill-apostolok.

Valahányszor a »Muraköz« beköszönt hozzám, vele együtt életre kel bennem a múltnak ezer emléke. A sorok hangulatuk szerint elém varázsolják azokat a helyzeteket, amelyeket Muraközben eltöltött évek alatt átéltem. Lelkesedem, szomorkodom, nevetek, megéledöm s aztán — a végen azon veszem magamat észre, hogy megint otthon voltam.

Othon voltam. Milyen álpáthosznak tűnne föl ez a két szó egyéni, a muraközi viszonyokkal ismeretlen embernek, ha tudná, hogy tiszavideki gyerek beszél Muraközről, mint otthonáról. De föltéve csak bárki is Muraközben közel fél évet, otthonának fogadná el a kukoricatáblás szép rónaságot!...

Magának a népek a helyzete, etnografiája olyan, hogy az odamenő idegennek lekötő, érdeklődést felkeltő, kezd vele törődni, megszereti, aztán a végén, azt mondja, hogy ő otthon van.

Én othon voltam. Ezen a címen engedje meg Szerkesztő Ur, hogy a hasábjain folytassam azoknak a tennivalóknak a felsorolását, amelyeket előttem ismeretlen cikkíró megkezdett.

Az egész védelmet Muraköz tanuló-ágará kell helyezni. Most is azon van, de rendszertelenül. Egyik-másikuk elkezd valamit az iskolán kívül dolgozni, egy darabig meg is a munka; de mivel minden közeletli tevékenységnek alapja a pénz, a tanuló kénytelen visszamenekülni az iskolába és ott dolgozni egy olyan munkán, melynek eredménye kétes

marad mindaddig, míg annak rendszeres, minden vonalra kiterjedő folytatása nem lesz. Például a gyermekesere, inasközvetítés mind pénzbe kerül, még pedig nem is kevésbe. Erről fogalma csak annak lehet, aki ezt a munkát végig csinálta. Hány inasom jött haza csak azért, mert már másodszer nem felelt odantézni s az ellenfeleket a szerződés megkötésénél a mester és az apa között elismerteni?

A rendszertelenség hátrányait nem folytatom. Végig szenvedte azt már talán minden tanuló. Rátérek egyenesen a legtöbb tennivalóra.

A »Muraközi Tanítókére« alakítsa meg a »Közművelődési Szakosztályt«. Vehet föl más nevet is, a fő mellékes: az a fő, hogy dolgozzanak. Ebbe a szakosztályba, vagy ha úgy tetszik, egyelőre, legjében be Zalavármegyében minden gazdag embere, lakarekpénztára, kasszinója 100—100 koronás összeggel — többet is ad nemelyike — alapítótagnak. Rendes fizető tagja legyen mindenki, aki éventenként egy koronát nekiküldhet. A tanítók ne fizessenek, mert ők lesznek az egyet munkásai. A tanítók munkájának köve, annyira el vannak halmozva munkával, hogy fölük csak az évi kulturadót, a koronát követeljük, más ne.

Ez a közművelődési kör vegye fel programjába az inasközvetítést, gyermekközvetítést, nevmagyarázást. Vegye magára a határőrs szerepet. Osszon ki éventenként a muraközi iskolákban jó, könnyű nyelvezettel megírt könyveket. A lekezelési iskolák részére az ifjúsági könyvtár; tanítói könyvtárak részére — ha volnának — az Akadémia kiadványait

rendelje meg. Itt tudom, hogy sokan azzal a véleményükkel állnak elő, hogy nem segíteni a felekezeti iskolát, hanem átállítani kell. Egy véleményen vagyunk az államosítás illetőleg, de addig, míg egy felekezeti iskola is lesz Muraközben, azt folyton szemetek előtt tartásotok! Tanítóját segítsétek, ha bántják, álljatok melléje, mert ne feledjétek, hogy ha az dolgozik, kétszeres méltánylást érdemel!

Segélyezze továbbá a megalakuló egyesület a már meglévő ifjúsági egyesületeket, újak létesülését mozdítsa elő. Szerveztesse falusi dalárdákat. Legyen majd az egyesület a dolgozni akaró tanítónak apja, tanácsadója, munkájának finanszírozója.

Szinte elkepezem, hogy egyik másik olvasóm mint rázza kettőden a fejét. »Ilyen vakmerő terv! Ennek az indítványozónak pénzén áll az indítványa, no hiszen nem is lesz abból semmi sem!«

Ha csak a pénzen múlna, akkor meg lehetne. Zalában még hazafias és kulturális célra mindig lehet pénz előteremtleni. Például felhozok két esetet: egyik a vármegyéről, a másik egy kaszinóról szól.

Egy lolyanodványban arra kértem a vármegyét, hogy utaljon ki éventenként magyar városba menő muraközi iparostanoncnak 170 K-t. Erre a vakmerő tervre éppen úgy rázták ismerőseim fejüket, mint mostani hitetlen olvasóm. Ez eredmény megfelelő volt és kezdetnek sok is, négy gyermeknek szavaztak meg évi 170 K segélyt. Ehhez meg egyesület sem kell, hogy utána nezzem valaki.

A másik eset még érdekesebb. Politikai újságot akartam a nép kezébe adni, fölvilá-

Keleti emlékeimből.

Írta: Zombory Gyula.

Nem dörögtek már a japánok dinamit ágyú, nem rohogott a félelmes cserkesz lovasság a hőszagot s ijesztő közeledésére nem röpített fel az a megszámlálhatlan ragadozó szárnyas, a nagy legu szibériai holló s a Kamcsatkából levándorolt saskeselyűk falkája, mert a Witte-Komura-féle békekötés szálan megindult a béke, az a béke, a mi a marakodó állatok kimerülését szokta jelenteni.

Csend lett Mandzsuriában. Mindenki húzódt hazafelé; a vert és a győztes hadsereg is, a tanulmányra összesereglett attasék is, az a 3—4 ezer fuzista, a sok kalatdor, a festők, rajzolók s a világ kontinensről összeverődött 72 tudósító mindenki. S ebben a béllt csendben még annyira sem volt biztos a mandzsuri tartózkodás, mint akkor, mikor még vörös füstfelhők festették be a szürke eret Sziberia partvidéke fölött. Nem volt biztos, mert a portyázó japán csapatok igen röviden elbántak azzal, akinek hiányzott a csarától a sárga mongol jelleg, lévén ők urai Tatárország azon részének, mely Port-Adamtól Kaideloffig húzódik. Azontúl aztán Sittz-Kattz volt — védtek a területet a békefelteletiek is, meg a kozák ezredek is.

En is menekültem, mentem a mongol nomád területek lovas pásztoraival, túl a mukdeni császársírokon, Urga felé, hol a hajdani finn-ugor törzsek legelői voltak s ahol legendás elődeink, az Árpádok, is pihenőt tartottak mindaddig, míg meg nem unták az örökös husevést, az ürü és a löhust:

mert lisztet nem száltak számukra a mongol vidékek posványos talaja.

Ott voltam néhány hétig köztük, a gémes kutas, nádkarámos kunyhós legelőknél, hol a ködmentes, báránylevél kúsmás kis mongol fut három éves korában óra dolgoz az apja, akárcsak itt nálunk s ahol az erek, patakok mentén lapátszerű fabarabbal (lapickával) sulykolja a mongol asszony a saját fontaszótte gyapju vagy kecskeszőr inget. Akárcsak nálunk s a gaza volt boldogult Zichy Jenő gróf passzionátus kutatóinknak, mikor nyelvünk dialektikáját is felledezte a bográcsos ürühústól illatos rónákon. Én is hallottam a ropogós magyar kiejtésű szavakat, melyekből egy szippantásra össze lehet írni — nem tized, de százat, mint például: aba (apa), boba (baba), basi (bácsi), kosi (kocsi), guru (kerék), bator (kalapács), morgos (mérges), ugor (magyar), ergye (patak), kurom (fekete, sötét) stb. De nem is felejtém el azt a jelleg, ami a bizonyosság ragad bennintél e között a nomád nép között, hogy őselejkij visszamaradt, vagy az örökös harcokból visszazsároltót rétegenként utdaival paroláztam s néztem a torzonborz haju s bajszos mongol pásztornak nyakas tartását, kemény rugókon mozgatását, ami itt-oni tisztavérű parasztaimnál is látható.

Egy ilyen nomád csoporttal indultam aztán per pedig tovább a keleti kínai tenger felé. Juhokat hajtva elmentünk s a tenger partjához érve ők mentek vízmentőn tovább, feljebb, én pedig egy rongyos kínai halász bárkára szegődtem fel, csak úgy ni, se szó se beszéd, mert egyetlen szót sem tudtam ezen a csunya nyátas fecsegős nyelven.

Egy marék dohányt s rongyos gummi köpönyegemet adtam a kínai halászkónak s ott rekedtem a bárkán hálót húzni.

No de közéjük is illetem akkori kinézésemmel. A mandzsu harctérben összevissza rongyoltolt bőr kabátomban, egy xantus bambusz sapkával s cipő helyett vitorlavászonnal becsavart labaimmal szörnyen néztem ki, — itthon, ami kultur levegőnkben, ami policiális világunkban stande pede lefelelt volna.

Olyan nyomorultnak, olyan elhagyottnak soha se is érezhettem magamat, mint ekkor. Hogy is bírtam ki, jóságos Isten?! Ha most etnografiái kőbőrásomban, az ezer bú baj közt gyűjtött tudáson mizeriai közepett azokra a keleti lázas napokra visszagondolok, elfog a keserűség s a méltánytalanság szálan nem csoda, ha meghasonlott lélekkel állók itt is kérdem magamtól: mért is voltam én keleten?... hiszen kinődni itthon is lehet...

Hiu mozogása ez a nyugtalan emberi szívnek s azt hiszem, csak boldogtalan emberek vállalkoznak ilyen kétségbeesett világljáró utra, akiknek itthon nincsenek marasztaló, lebilincselő semmiféle örömei, mint ahogy nekem nem voltak s ahogy most sincsenek.

A halászk egy szomorú kínai faluban lettek portra, ott szálltak ki maguk is. »Young fuc-nak hívták ezt a szemétdombot. Ilyen aztán nincsen nálunk. Valóságos Kairó. Minden az után, az előjárótól kezdve a cserző vargáig (aki itt hánja az állathórt az után), vagy a püposcsig, (aki varrja gyors kezekkel a selyemmel tarkoztatott gyékény

gosodott magyar érzelmű lapot, e célból folyamodtam egy csáktornyai kaszinóhoz 100 koronát helyeztek kiállításra. Nem vehettem igénybe, pedig már lakarékok, magánosok és a főnti 100 korona lehetővé tették volna, hogy minden faluba két példányt krajcáros újságot küldessen. Tapasztalatom után lemondanék a politikai lap terjesztéséről, ajánlom inkább a Munkász és a »Néplap« terjesztéséért.

Tartozom azoknak a becsületet lelkű uraknak és önnön magamnak azzal a kijelentéssel, hogy nem rajtam mulott, hogy tervem elaludt. Nekem a terv majdnem ál-lásombá került, mert magam voltam, segítségül nem hívtam senkit sem. Örültem, hogy csendesen félreállhattam. Milyen más-ként festett volna ez a dolog, ha egy jó lap terjesztését egy egyesület veszi kezébe, kinek tekintélyes nagybefolyású vezetősége van. Ki merné azokat bántani? Ki merné azokat tévíz idején kitenni egy örületes hurcolko-dásnak?

Ezeket az eseteket sorolom föl, hogy a kétkedőkbe erőt öntsek. Én messziről nézem a dolgot, ismerem az ilyen védekezések, munkák minden csinját-binját. Kivihetőnek tartom a tervet.

Most pedig befejezésül megmondom, hogy annak a szakosztálynak, vagy egyesü-letnek a terve nem az én agyamban szü-lemlett. Önöktől nem is nagyon messze egy teljesen azonos egyesület — tanítói körre építve — a körülményekhez képest szép vagyonnal, gyönyörű eredménnyel működik. Tagja nem vagyok, körömből kívül esik, így semmi érdekében sincs, hogy dicsérgessem. A címét nem írom ide — a Szerkesztő Úr tudja, a dolog iránt komolyan érdeklődőknek megmondja — mert felhatalmazást reá nem kaptam, de nem is kértem, mert vezetősé-gének oly nagy az önzetlensége, hogy igen kellemtelennél érintené őket, ha lelkes munkálkodásukat csak így minden eredmény reménye nélkül publikálnám.

Ók már nem tanácskoznak tervek fölött. Ók már dolgoznak régen egyöntetűen.

Használják fel önök is egymás pénzét, egymás lelkesedését!

Salvia.

papucsot). Az előjáró csibükszóval ül a földön, egy kecskeszőr pákrócon, előtte kagylóból készült kalamár, fölé mellett két darab nád, ez az író toll. Feje fölött a felszított száradó fehérneműk, ingek, hűződik, pelenkák.

Mindenki előadni akart, vevő nem akadt egy se. Engem szemeltek ki publikumnak s mindenféle áruikat én rám tuszkálták. Pedig hogy néztem ki!... Különösen azok az otajba áztatott vásznak a lábaimon! Mint mikor a tehén körömfájásában van. Ha tudták volna, hogy egy árva fillérem sincs!...

Nem volt, s aztán éhes is voltam, akárcsak egy kőbőr kutya.

Nem hiába mondják, hogy az éhség nagy ur, sok mindent ráviszi az embert. Itt ettem először kínai csemegéket, ropogósra sült vizikaglyót, meg potrohös-lepkét, csak úgy ni megosztva. De nem utolsó konfidenca a lefórázott selyemborgó sem, mely itt vadon mászál a csipkés levelű eperfákon.

A jó Isten áldja meg azt a svéd turistacsoport, aki egyetlen európai volt a községben, ennél ittam egy esztendő után először kávét kecske tejjél s az ő szőges cipővel marsoltam vissza Mandzsuria-ba, ahol a mukdeni kámfinkban már mászka korcs-máros mérte a vutkít s árulta a +-tes orosz cipőt, meg esontós tatár asszony mért kecskeszűs rizskását, marokszám három senért.

Könný nektem, élvezeg turistáink, duzzadó tárcával hátú lovakon, éltészáral a hátatok mögött. De induljatok csak el az én utamon s nem fogtok zsolozsmákat zengeni »virágos mesés köletről«.

„Iskolai ünnepeink.”

Ez a címe egy Marosvásárhelyen meg-jelenő havi folyóiratnak. Ez a lap, ha azt mondom róla, hogy házagpótló, hazudok. — Szükséges, mint a falat kenyér! Nekünk, kik iskoláinkban ünnepeket rendezgetünk, hogy a lélekemelő jelenetek megrögződjenek a gyermek, a szülő lelkében egyaránt szük-ségünk van erre a lapra, mely minden — az iskolában előforduló — ünnepélyre teljes programot nyújt. Közül ez alkalmi beszédeket, verseket, énekeket, páros- és magánjelenete-ket, alkalmi színműveket stb.

Egy ambiciózus tanító nagy haszonnal forgathatja e lapokat. E lappal kezében nincs gondja a tanítónak, mi módon ren-dezze a karácsonyi ruhakiosztást, mit tanítson márc. 15-re, vizsára, évszázó ünnepélyre?

Mutatós csinos dolgozatok vannak itt bő választékban. Használhatók azok egytől-egyig. Vagy három éve indult meg ez a lap. Az éjlelmes székekyéke az ötlet is, meg a kivitel is Sajnálattal kell azonban megállapítani, hogy habár nagy szükség van e folyóiratra, a pártolás hiányában mégis küzd az anyagi zavarokkal.

Azért fogtam most tollat, hogy e kis írással talán tudnék neki reklámot csinálni. Sőt — Egy indítványom állok elő a Delvidéki Közművelődési Egyesület nagyon sok szegény iskolának járátja a »Jó Pajtás« c. ifjúsági lapot. A példát követni kellene. Irjanak fel a muraközi és vendvidéki iskolák a Közm. Egy. egerszegi főokjához. Kérjek meg azt, fizetné elő számukra az Iskolai Ünnepeinket. Nem kerülne sokba. Egy évre hét koronát kellene fizetni és a szükös vi-szonyok közt élő iskolák nemes munkájuk-ban egy kitűnő segítséget nyernének.

Ugyancsak e helyült felhívom Szent-györgyi Dénes szerkesztő úrnak a figyelmét ez ügyre. Keresse fel az iskolákat fenntartó és gyámolító összes kultúrintézeteket ajánla-tával. Az eredmény, azt hiszem, nem marad el. S ha esetleg több iskola számára áren-gedményt ad, akkor meg annál gazdaságo-sabb az üzlet mindkét részről.

E füzetek évenként bekötött számai a tanítói illetve neplányvált is gyarapítanak és így praktikus céljukat kétszeresen szol-gálnák.

— ma.

K Ü L Ö N F E L E K.

Virágtalan ..

<i>Virágtalan tavasz,</i>	<i>Ember szívvilága</i>
<i>Csillagtalan éjkek.</i>	<i>Illuziót szomjaz,</i>
<i>Tölekek ugy félek.</i>	<i>Mit a sir nem adhat,</i>
<i>Szintelen világban,</i>	<i>Illuziók nélkül</i>
<i>Sötét éjszakában,</i>	<i>Ez a kintelt élet</i>
<i>Inkább nem is élek.</i>	<i>Bár el is maradhat ..</i>

<i>Ha már ide fenn is</i>	<i>Még a síromon is</i>
<i>Kopár ridet a lát.</i>	<i>Ha szél virág nyíthat,</i>
<i>Oda lenn mit varunk?</i>	<i>Ngodottabb lesz álomom.</i>
<i>Legelőbb fény, derű</i>	<i>S ha egy csillagszár</i>
<i>S virággalat legyen</i>	<i>Lesztródik hozzám,</i>
<i>Out, a merre járnak</i>	<i>Az lesz boldogságom.</i>

Julius.

— A főispán installációja. Az új főispán beiktatásának napja még mindig nincs véglegesen megállapítva. Úgy hírlík azonban, hogy november 20-ika előtt mindenképen meglesz. Együttal a főispán titkárság is lan-szorozzák. A lapok értesülése szerint az új főispán Ahsbals Leo lovag tb főszolgabírótl szemelte ki, aki oldalán a titkári teendőket ellátná. Zalaegerszegen nagyban készülnek a

fogadtatásra. A város díszkaput állít s az installálás napján bankettet is rendez a főis-pán tisztelőire.

— Halottak napja. A halottak iránti kegyeletet az idén is november 1-én leróltta Csáktornya keresztény lársadalma a meg-szokott körében és fényvel a rom. kath. tem-etelőben. Kora reggeltől késő estig népesek voltak a temető útjai. Kiki a sírok díszité-sével volt elfoglalva, vagy egy-egy koszorút helyeztett el a szépen gondozott sírhalmokra. Az igazi zárandoklás azonban csak délután indult meg. Meghalt volt a kegyelet, melyet gyászlobogó alatt az áll. tanítóképző-intézet ifjúsága Bárány Ignác igazgató, Bányai Árpád tanár s Kucsics József és Koják Károly vendékek sírjainál lerótt. A gyönyörű gyászadalok, melyeket az ifjak sorra eléne-keltek, nem egy szemből csalták ki az igazi részvét könyeit. Már beesteledett s a tem-etelőben még mindig nappali fény volt. A száz meg száz gyertya, lámpás és kandeláber fé-nye mellett az alkonyi szellő buzgó imákat röpitett az Örök Isten lényes trónusa fele.

— Vármegyei virilisták. Zala vármegye igazoló választmánya Hajk István bizottsági elnök elnöklésével m. hó 23-án a vármegye-ház kistermében tartott ülésében állította össze az adóvivatalok hivatalos kimutatásai, valamint ezen kimutatások ellen beadott kérvények alapján a vármegye legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagjainak 1912-ik évre szóló névjegyzékét, amely ellen a k.függesztéstől számított 15 napon belül fe-lebbezés adható be a vármegye bíráló vá-lasztmányához. A legnagyobb adófizetője a vármegyének gróf Festetics Jenő, aki 53 494 K 06 f. adót fizet: 10 000 K-an felül fizetnek nyolcan, 5—10 000 K közt fizetnek heten, 1—5 000 K közt fizetnek 162-an, míg 1000 koronán alul van 123-nak az évi adója; a legutolsó virilista bizottsági tag évi adója 677 K 41 f. A háromszáz virilista bizottsági tag a vármegye területén levő városokban kö-vetkező számarannyal van képviselve: Nagy-kauzsián van 71, Zalaegerszegen 34, Keszthelyen 18, Csáktornyan 14, Tapolcán 11, Alsólendván 7 és Sümegen 6. Muraköz ter-ületéről a következők a bizottsági tagok: gróf Festetics Jenő, Hirschler Miksa, Morandni Bálint, Pethő Jenő, Tóth István, Antonovics József, Sipos Károly, Fülöpics Lajos, dr. Szabó Zsigmond, Heinrich Miksa, dr. Tamás János, Pecsornik Ottó, Wollak Rezső, Hirschler Elek, Deutsch Edé, Meider Mór, Szivoncsik Antal, dr. Kovács Lipót, Králics Bálint, Rosenberg Rezső, Póttag Imrey Ferenc.

— Halász Alfréd, a Dunántúli szinke-rület új igazgatója, az elmúlt héten Csáktor-nyan időzött, mint a szinikerület igazgatója. Halász Alfréd társulata, amely 35 tagból áll, 1912. március havában látogat el hozzánk, a zalaegerszegi színhéad befejeztével, amidőn a közönségnek alkalma lesz az összes bu-dapesti színházak legnagyobb sikerű érti féli adonságát bemutatni u. m. operette, dráma, vígjáték és bohózatokat, melyek mind precíz, legyelmézett és kivós előadásban fognak színe kerülni. A társulat dráma és vígl-rendezője maga az igazgató, aki a budapesti Vigszínház tagja volt, így alkalmunk lesz végre modern és stilszerű rendezést látni, meg az operette előadásokat Ágotay Ferenc, operette komikus rendező, az országosan elis-mert nevű szűnész, akire a csáktornyai kö-zönség még ma is szívesen emlékezik vissza, mint a régi Balogh Árpád és Monory féle társulat kedvelt szűnészére.

— Nem vált be a dohánydrágitás. Im-már biztosan megállapítható, hogy a kormány

részéről nagy reményekkel élelbeléptetett dohánydrágítás nem vált be. A pénzügyminiszterium ugyanis most tette közzé az állami pénztáraknál az 1911. év második negyedében elért bevételekről szóló kimutatást, amely igen sok, felette érdekes adatot tartalmaz. Így mindenek elől feltűnő, hogy az idei második negyedben a felemelt dohányárak dacára, 280 668 K és 76 fillérrel kevesebb bevétel volt a dohányjövédéknek, mint 1910. második évnegyedében.

— **Közigazgatás.** A vármegye közigazgatási bizottsága októberi havi gyűlése Arvai Lajos vármegyei alispán havi jelentése szerint a csendőrség szeptember hónapban 236 bünesetben teljesített nyomozási szolgálatot; ezekből kiderítettek 206 bünesetet. A kir. járásbíró-ságok hatáskörébe tartozó kihágás 25 esetben fordult elő. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozó kihágás 275 esetben képezte nyomozás tárgyát, ezeknek telteisei 462 egyént jelentettek fel, akik közül 51-et elővezettek. Orvosrendőri hullaszemlélt négy esetben teljesítettek, a halál oka egy emberölés, egy öngyilkosság, két baleset. Tűz szeptember hónapban a vármegye területén 15 esetben volt, az okozott kár 49 016 K a hivatalos becslés alapján, amelyből 33 393 K tűzbiztosítás révén megtérül. Amerikába szóló utlevelet 25 esetben adtak ki, a kívándorlás nem mutat emelkedést. Az utlevél nélküli titkos kivándorlást a határrendőrség ellenőrzi. Az államépítészeti hivatal főnökeinek jelentése szerint a pozsony—varasdi állami úton a 21. 29 és 31 sz. vasbeton átmenetek építése folyamatban van, a többi államutak műtárgyain kisebb tatarozási munkálatokat végeztek. Így folyamatban vannak többek közt a muracsány—oltoki 4 sz. híd, a miksavár—stridovári 7 sz. vasbetonhid építése. A pénzügyigazgató jelentése szerint szeptember hónapban egyenes adóban befolyt 500 487 K 63 f.; a folyó év kilenc hónapjában befolyt 2 491 623 K 66 f. A gyermekek közegészségi állapota kedvezően volt, amennyiben fertőző betegségekben 234 gyermek lektűt. Orvosrendőri honcolást egy esetben teljesítettek; külső hullaszemlé volt 9; súlyos testi sértést 24-et jelentettek be. Öngyilkosság 3 esetben fordult elő. Elme-kórának 6 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát. Van a vármegye területén 112 lelenec, a dajkaságba adott gyermekek száma 358. Elmebeteg és hülye 771, siketnéma, vak és nyomorék 795; a községre szorultak száma 2 188; a keresékteptelen árvák száma 2 680.

— **Katalin-estély.** A Csáktornyai Iparosok Olvasóköre november 26-án Kacsun Mihály vendéglőjében Katalin-estélyt rendez. A mulatság tiszta jövedelmét az Olvasókör lölszerelésének kiegészítésére fordítják.

— **Táncvizsga.** Mult szombaton tartotta Mayersberg József táncitanító a növendékek, szülők és sok vendég élénk részvétel mellett a tanfolyamot befejező koszorucskát. Mindenképen beváltotta a hozzá ífított reményeket; a tanulók kecses mozdulatokkal, ügyes táncudással gazdagabban és a táncórák alatti kellemes szórakozás emlékével váltak meg oktatójuktól, ki mindenek elől elkövetett hogy egy a növendékek, mint a szülők teljes megelégedését kiérdemelte.

— **Kirándulás.** A helybeli áll. tanítóképző intézet negyedéves növendékei az intézeti igazgató és három tanár vezetése alatt mult pénteken Szelencére rándultak ki, hogy az ottani üzemben levő petroléumfúrásot tekintsék. A telepen a kiránduló társaságot Rosenpláner Károly igazgató fogadta, aki

fáradtságot nem kimélve megmutatta az összes munkálatokat, miközben szakzerű magyarázatokkal szolgált a petroléumfúrásra vonatkozólag. A kiránduló társaság este érkezett vissza a Mura-szerdahely felől érkező vonattal.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közbél-, osztrál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az ástestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel alkalmazható bedörzsölésként az influenza ellen is és üvegekben: 4 K — 80, K 1.40 és K 2. — a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a »Horgony« védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **A pénzügyőrök új egyenruhája.** A pénzügyőrség új egyenruházata és jelvényeire vonatkozó értesítéseket az összes pénzügyőri hatóságok a napokban kapták meg. A változások a következők: vígyázók két csillagrózsát, a fővigyázók háromat, a szemlézések ezüst, a biztoshelyettesek arany paszománnyal, a tisztviselők kőrgallért kapnak. Az összes pénzügyőri alkalmazottaknak megengedik a zsavolyruha viselését.

— **Feloldott vesztegár.** Miután Mura-réthán az ott uralkodott ragadó szaj- és körömfajás megszűnt, a vármegyei alispán a község területére a vesztegárt feloldotta.

— **Minden ízben hazai gyártmány.** A RÉTHY BELA gyógyszerész eredeti pemettfű-cukorkája, a köhögés és a rekedtség hírneves háziszere. A csinos kék papírdobozok, melyeken mindenkor rajta van a készítő aláírása, szintén hazai gyártmány. — Számos hamisítvány lévén, a Réthy névre különösen kéretek ügyelni.

— **Olcsóbbak a villamos lámpák.** A fémzálas villamos izzólámpák elterjedésének akadályai volt eddig, hogy egyfelől igen gyorsan romlottak, másfelől pedig nagyon drágák voltak. A német gyárak között az utóbbi időben nagyon éles verseny fejlődött ki és ennek folyamánya gyanánt az izzókörték át már két ízben annyira leszállították, hogy az ármérséklés közel jár az 50 százalékhoz. A magyar gyárak, ha készítményeikkel nem akarnak a piacról leszorulni, szintén kénytelenek lesznek a fémzálas izzólámpákat olcsóbban adni. Erre nézve tanácsosok folynak az érdekelt vállalatok között, amelyek elvben már mind belenyugodtak az ármérséklésbe, de eddig nem tudtak arra nézve megállapodni, hogy mennyivel szállítsák le az árakat.

— **Magyar Figyelő.** legújabb számában gróf Tisza István »Még egy-két szó a parlamentarizmusról« címen reflektál azon polémiára, amelyet Réz Mihály indított meg a »Magyar Figyelő«-ben s amelyben egymásután Andrásfy Gyula gróf, Plósz Sándor és Kún József vettek részt. Nagy feltűnést keltett Sztérynyi József államtisztár 1 1/2 ives tanulmánya: »A haderő gazdasági jelentősége«, amelyben két kérdést vet fel: »1. hogy mit jelent a magyar haderő az ország közgazdasága szempontjából, mint fogyasztó?«, »2. hogy mi térül vissza Magyarországnak a közös hadseregbe és hadi tengerészetre fordított költségekkel, illetőleg elvész-e ebből és mennyi az országra nézve?« E két kérdésben Sztérynyi minden politikát kizárva, kizárólag a gyakorlati felfogás szempontjából teljes tárgyilagossággal oldja meg problémáját, amely megoldás folyamán egymásután tér át a mezeli, gazdasági és ipari termelés ügyaira és teljesen új adatokkal és új csoportosítással világítja meg a kérdést. Kenedi Géza: »Adatok az obstrukció mérlegéhez« címen társadalom-politikai fejtegetéseket közöl. Igen érdekes Nagy Elek római keresk. atásnak cikke »Olaszország érdekei és akciója a Balkánon«, Nem kevesebb aktualitással bír dr. Schöchter Miksa

tanulmánya: »A kolera külföldön és nálunk«. A szépirodalmi részben Malonyay Dézsd novelláját »Az özevgy« címen találjuk. A gazdag »Feljegyzések« rovatból ki kell emelnünk egy konstantinápolyi levelet, amely a jelenlegi török állapotokról igen érdekes dolgokat mond el. A »Magyar Figyelő« előfizetési ára negyedévre 6 K. (Budapest, Andrásy-ut 10.)

— **Hivatalos vizsgálat.** Arvai Lajos Zala vármegyei alispánja, csütörtökön este Csáktornyára érkezett ahol pénteken a főszolgabírói hivatal vizsgálati meg. Alispán úr a péntek délutáni vonattal Zalaegerszegré utazott vissza.

— **Népesedési statisztika.** Házasságot kötöttek: Boviuka József és Mikulecz Anna, Zadravec Zános és Domitrovics Katalin, Fischer Adolf és Steiner Elza. — Születtek: Sántek Oszkár, Pergár Teréz, Tislér Teréz, Rosenberk István, Dretár Lajos. — Meghaltak: Poták (—), Szüll Margit (4 h.), Toplek István (16 é), özv. Szakács Jánosné (68 é), Prey Emilia (64 é).

— **Házitolvaj.** Ferin Ferenc szolgált a nagykanizsai kir. ügyészségnél feljelentették, mert gazdájától, Meszarics György csáktornyai lakostól, egy 14 K értékű aranygyűrűt és egy öltözet ruhát ellopott. Az utóbbi 26 K értéket képviselt.

— **Szalmatűz.** Mult hó 26-án gyümölcshegyen este 9 órakor tűz támadt, mely Beistanics István gyümölcshegyi lakos szérűskerlőjében az ott összerakva volt alomszalmát elpusztította. A megejtett nyomozás a tűz okát szándékos gyújtogatást állapított meg, de a tettest még nem sikerült kideríteni. Az okozott kárt 100 K-ra becsülik. Az elégett szakma nem volt biztosítva.

— **A »Vasárnapi Újság«** szenációs közleménye Károly Ferencz József főherceg és Zita pártai hercegnő esküvője, melyről egész sereg érdekesbenél érdekesebb képet mutat be e szám. A többi képek a tripolizi harcok jeleneteit, a Lisz őnnepek egyes jeleneteit, Kvasz András repülését, Beóthy László kereskedelmi miniszter eskütelét stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Ady Endre és Jászay-Horváth Elemér versei, Kaffka Margit regénye, Kosztolányi Dezsd novellája. Egyéb közlemények: cikkek a képekhez, tárcacikkek a hétről s a rendes hetiről. Előzetési ára negyedévre 2 korona, a »Világkörtika«-val együtt hat korona (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4.)

— **Almára fájta a foguk.** Kofjács Ignác drávaóhidi lakos erővel almára akart szert lenni s ezért sógorának, Branilovics György drávavásárhelyi gazdának, Kedveshegyen lévő szőlőjére vetette ki a hálóját, hogy vágját kielégítse. Hogy célját könnyebben elérje, két fiát, a 16 éves Miklóst s a 7 éves Jánost is magával vitte Kedveshegyre. Miután a lakást zárva találták, az apa utasítására a két fiú a padlásról a konyhába vezető lyukon át ereszkedett le s úgy halott be a konyhán át a szobába. Az almatolvajok körülbelül 1 métermázsba almát emeltek el illy módok 12 K értékben. A sógor a ronkokat a kir. ügyészségnél jelentette fel.

— **Duna-Balaton csatorna.** Már évek óta kísért az az eszme, hogy a Dunát a Balatonnai egy olyan csatornával kössék össze, amelyen a dunai hajók bemehetnek a Balatonba. Minthogy a nagyszabású vízutnak a megcsinálása nagy pénzügyi akadályokkal találkozik, a balatonmelletti körületek képviselői között az az eszme került föl, hogy a csatorna létesítésére esetleg külföldi tőke bevonásával részvénytársaságot alapítsanak, amely a csatornát megépítené és üzemben tartaná. Vajjon ezt az érdekes tervet sikerül-e megvalósítani, nagyon kérdéses már csak azért is, mert hiszen ennek a csatornának a létesítéséhez sok millióra volna szükség.

— **Eladó új bor.** Badacsonymelletteki 100 akó kitűnő minőségű ujbormat eladom. Zalaszentiván-Zalaszentlőrinc. Hegedűs A. Elek föld- és szőlőbirtokos.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinala, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert let . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fai računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Testament i herbija.

Neima na ovim velikim svētu takovoga siromaka koj nebi nekakvu malo vrédnost imal. Polodjelavec zveksinuma ima negibuću vrédnost: marho, polodjelavsko oružje, pohižtvo, opravo i po priliki nekoliku penez, gotovčine. Ako nešči vumre i imetka ostavi za sobom taj imétek je herbija, a na koga imetek prepadni, on je herb.

Herbi su dvoje fele: zakonski herbi i po testamentu herbi.

Zakonita herbija ona, ako pokojni je svojega imetka nije razdelil; tojest, testamenta ostavil nije.

Zakoniti herbi po roditelji najpredi su deca; ako je samo jedno dète, ondaj čeli imetek na njega pripadne, ako pak je više dece, ondaj svi skupa se jednaku deliju. Vnugiput se pripeli, da pokojni nije imal decu niti vuake, vu ovim položaju su onda njegovi roditelji prvi herbi. Ako pak niti roditelji nisu više na svetu, herbi su brati i sestre ili njihova deca, zjednom rečjom rodbina.

Tovaraši, žena i muž samo ono polovicu herbaju jako po drugim, kaj su skupa priskrbeli; ako pak pokojni ravno nikakvo rodbinu neima, ondaj suprug herba sve. Či pak pokojni čisto nikoga neima vu življenju, herb je magjarski orsag.

Dobro je, ako polodjelavec pozna ovoga reda, barem zna na koga ostavi svoju vrednost, koju si je vu življenju tak težko priskrbel. Pravičen del itak zato sud napravi ako se herbi nemoreju naravnati.

Svaki ima juša svojega imetka tak raz-

deliti, kak mu je volja, kak oče. To je naša slobodčina.

Svaki slobodno za življenja napravi reda s imetkom, ali slobodnu i tak složi, da samo po smrti dobiju svoje herbi. Ovaj čin se zove testament. Daklem svaki slobodno zvrho svojega imajuja testamenta napravi, ako je barem 12 let star. Testament je dvoju formu: ima pismeni i rečni testament.

Pismeni testament mora imeti svoju formu i nato jzko moramo paziti, jerbo ako se to nê obderži, testament je nikaj ne vreden. Potrebnu je, ako sami pišemu testamenta i podpišemoga, da i dva svedoki podpišeju.

Ako pak sam človek ga nê piše, potrebnu je, da testamenta četiri svedoki podpišeju.

Svedoki svi skupa moraju biti pri testamentu, ako je potrebnu, da moreju pod terhom prisage svedočiti, da nikakva ciganija nije se dogodila.

Rečni testament valja, ako človek pred četirimi svedoki povê svoje zađnje mlenje po takovim jeziku, kakovoga svedoki prez tolmadžnika razmeju. Rečni testament tri mesece valja, tojest med ovim vremenom potrebnu ga je vpismu spraviti, drugač bi se lahko pripetilo, da jeden ili drugi ali pak svi svedoki pomerjeju, predi kak bi rezprava bila.

Pri testamentu svaki more svedok biti, koj je osemnajst let spunił, nemore biti koj je gluhi, nêmi, slêpi; nemoreju biti norci ili pak koji su poleg krivne prisage, ali pak poleg vkanjivosti kaštigani bili.

Tko seguren oče biti zvrho toga, da se sve bude tak po njegvi smrti dogodilo, kak

je vu testamentu odredil, najspametneše napravi, ako testamenta kraljevskomu notariušu odnese vu sranjbu. On mu barem taki navuka da, ako je nekaj pozabil ili pak ne dobro načinil.

Spemetnu je, ako testamenta pri notariušu ili pri kraljevskim damo napraviti, tam zasegurno falinge nebude.

Testamenta pri velikim sudu oglasiju, tojest tam ga pred herbi prečitaju. Na testament dvê kurune stemplina ide, kojega pri sudu treba prêk dati.

Toje na kratkuma, kaj se mora zvrho testamenta i herbije znati.

KAJ JE NOVOGA?

— **Zahvalni notariuši.** Svoju riétko ljubav su osvedočili od naše varmegije notariuši, kada su légradskomu pokojnomu osobitnomu notariušu grobnoga spomenika dali iz obédobrotvornosti postaviti. Grobnoga spomenika su vu minuću nedelju odkrili s velikom svečanostju. Na svečanostju nazočni su bili skorom svi notariuši od naše varmegije, nadalje dr. Thaššy Gabor nadléčnik i vu ime grof Bathyany Pala Cukelter Lajoš bivšega velikoga župana tajnik. Svečanost se je s saborom počmela, na kojim je Harmat Nandor ligetvarski notariuš goričital pripovest od grobnoga spomenika. Sa saborom je bila črna meša za pokojnoga Kovač Gjula légradskoga notariuša u grobnoj kapelici; za tèm je Fabian Gjula plebanoš posvetil spomenika i vu imekatholčke občine prêk vzel. Zadnjič pak su spomenika s viencami okinčil.

Nevaren poljubac.

Vu Švedskom orsagu je oko 1727-ga leta jedan mladić Upsalaisko sveučilište pohodjal. Ov dijak je jako čeden, zaseben ali izveršten učenic bil i pollam na istom sveučilištu kao glasoviti iztražalavec naravi, znanstveni professor bilinstva postal.

Toga mladiča je kod porodita neprikljka segla, da je čapla dimnjak zaboravila, pak ga je vu jednu črvojedenu ribicu jako siromašnih roditeljev položila.

No, ali gospa Sreća mu se je smilovala, pak ga je na mesto potrebnih zemeljskih kinčov tèm više sa duševnom jakostjom nadarila, ar naš dijak je izvan telesne lepote toliko pameti imel, kak njegovi vršnjaki niti jeden.

Izvanrednom dobrom pametjom se je jako lahko vučil, s čvrstim značajom je sve nepriklke ladal, koje se vu življenju jednoga siromaskoga dijaka pripetiti moreju, s neumornom radnjom pako si je toliko priskrbel, kaj mu je za najvekšo silo potrebno bilo. Ipak je vnogo trpel i oskudjeval pak samo Bog zna, koliko je tuguval podvečer, kada je suhoga kruha trošil za ve-

čerju. Poleg svega toga nije zdvojaj, nego se je sam batrivil i s zaufanoštom jedue lepše dojdučnosti se je stom vekšom marljivostjom vučil i rajši bi bil vumrl, nego da učenje zapusti ili pako se odreče svojih lepih senjah.

Njegovi školski pajdaši su ga zato jako rado imali. Jedno lépo popoldan oktobra meseca se naš junak na glavnim trgu Upsala varoša seče s svojemi školskemi pajdaši i ran kada se oče svojih pajdašov raztati, njim jedna mlada, lépa devojka obzir vzeme, koja je vu pratnji svoje matere poleg njih odšla. Čudna lepota je mladiče na toliko začarila, da su svoj spomenek zabil i začudjeno za ženskami gledati.

— Na dušu moju! — vikne jeden iz medju mladičov, kada ta lépa vila poleg njih odlehl — jeden poljubec iz takvih divnih vust, je milione vréden.

Naš siromaski dijak, koj se je od te devojčke lepote takaj z.zabil, se je na ovu glasnu želju prebudil, obrne se hitro prama svojem pajdašem, pak reče:

— Decki! ja mislim da bi ja od nje dobil jeden poljubac.

Kaj? te nê pamet ostavila — rečeju ovi drugi začudjeno — ili pak ju moguće poznaš.

— Nê sečam se, da bi ju bil kada videl, ipak mislim da bi ov angelek mene kušnul, ako bi ju oprosil.

— Tu na trgu pred očima celoga sveta?

— Pak sama obsebi?

— Naravska stvar, valda ne mislite da ju budem na to presilil.

— No brate, ako ti to vupaš napraviti, jezero talérov ti dam!

— Ja takaj! I ja! — vikneju još drugi četiri. Primiš?

— Dajte ruke!

Vadiinga je neopozovno zaklučena Ovi pet diaki, koji su se zavadjjali, lahko su mogli reč držati, ar su jako bogati bili, i tak su bez premišljavanja vu ruku vudrili. Ipak jih je malo staralo to, jeli ta sala nebude za njivoga dobroga prijatelja lude pošledice preuzrokovola. Naš junak je svoje pajdase pomiril i požuri se za gospem. Kada jih je dostigel, stemi rečni stanê predjuje:

— **Gospodarstveni dopisnik.** Kr. magj. ministar od poljodelstvene posle je Szep Janos mekavarskoga kantolučitelja na csakornjajski kotar 3-ga okruga za gospodarstvenoga dopisnika imenovao.

— **Prisežnici.** Novi prisežnici, koji budu november 6 ga i 7-ga dana delo imeli u Nagjkaniz, pri sudbenom stolu, su iz Medjimurja sledeći: Wollak Režš i Hübšch Manó (Csákortuja), dr. Zakal Lajos i Kramarić Viktor (Perlak), baron Knezevich Viktor (Štridovar), Pollak Lipot (Kotor).

— **Umiranje.** Prey Enilta gospodarica je vu minucem injesec 23-ga dana vu svoji 64. letni dobi za dagše beteguvanje vu Csakortuja varašu umrla. Oktobar mesec 25-ga dana su nju s velikom sućutom na vekivećno mesto spravili. Za nju rodbinstvo tuguje. Nek počiva vu miru Božjem!

— **Samoubojstvo.** Bezerédy Istvana vdovica, rođena Vizmathy Gizella, poko noga Vizmathy Majo kotorskoga notariuša kći je vu minucem mjesec 22-ga dana vu Gjõru samoubojstvo nasledila. Obesila se je vu jednom svratištu, i dok su ju spazili, već je mrtva bila. Nesrećna žena je tri siroće nazajostavila. Pokojnici suprug je pred dve godine umri vu Nova, gde je notariuš bil; a otec pak je letos samoubojnik postal.

— **Deca bez nadziranja.** U Medjimurju nešteri roditelji nikak ne hoćeju na njive dece pasku imeti, ako na primer vu deru, ali pak na drugo dielo ideju. Dece domaj ostaviju u onom mišljenju, da se itak nikaj nade pripetilo, ako su oni daleko od kuće. Ali višekrat bormese deca ne su pri pravim pametu, i ćudajputa samo nesreće donesuju roditeljim, koji nikvu brigu ne imaju na njim. Tak se je pripetilo i zadnji na Banfihegju, gde je Sitar Janoš i njegva supruga otkakvoga paska ne imela na svoje dece. Dok su roditelji daleko bili od stana, deca su se s šibicami hapili igrali, od ćesa je ogenj nastal. Matuker Péter štajerorsagski stanovnik, od hiže gazda, je polag toga 400 kurun kvara trpel. Kvara ne bude dobil, jer je pozabil hižu osjeguravati. Ali kvarim su bili od dece i roditelji, kojim je sve, pohižtvo, krma i t. d. zgorelo. Njihovoga kvara na 230 K šarcaju. Nad tem su nje i na sudu najavili, jer su njive dece bez opaska domaj ostavili.

— **Gospodićna!** moja sudbina je vu vašoj ruki.

Gospoje staneju i gospodićna začudjeno pogleda mladića. Isti pako se pristojno predstavi, ozbiljno opiše svoje stališ, trsenje, zaufanost i dojudćne izgleda osimtoga odreći — do reći odkrije vadlingu, koju je zaklućil svojemij pajdaši, pristojno se pokloni i ćeka sud.

Doklam je sružen dijak govoril, se je na lepi, beli obraz devojke ćrlena meglica potegla, ali ipak ga je pažljivo poslušala i kada je vu srđce dirnuću prošnju dovršil, obori oči i sa ćrlena prebliži se diaku.

— Daklem gospodine — reće srmežljivo — ako vam s ovom malom službom na tak veliki hasen morem biti, mislim, da bi grešila ako vam to zatajim **Stem** su se na svéta najlepša vusta na vruće usnice mladića prilipile i sladek poljubac je cmuknula dariteljica pako je s glavom pozdravila ćudnoga i kak je potlam sama valovala, zanimivoga molitelja.

Srećen dijak je još ono večer dobil 5000 tallere i segurno ga ne bilo blaženeseća ćloveka izvan njega.

— **Naglo smrt.** Bukovec Istvan 62 godišnji gospodar je oktobar mesec 23-ga dana na Gjõrghegju naglo umri Polag paranje njegovoga smrtla je srćna uzma zrokuvala.

— **Tolvajstvo.** Pilhar Bara banfihegjska stanovnica je od Verbjak Ilone iz nezaptoga ormara dvajsti kurune vkrala. Strina Bara je peneze Filipić Ferencu dala, s kojim u nezakonskim ženitbu živi. Filipić Ferenc je za peneze koštanje kuoval, kaj bude žnjimi trguval. Obedva su pri sudu najavljeni. — Zalai Ivan zalaegersegski stanovnik je u minucem mesec 22-ga dana od Barani svratište slugi jednu papernatu škatulju prek dal, da nek pazi na ovo stvar, ali drugi dan je iz škatulje jedna 400 kurun vrićna ženska zlatna ura, i jeden 120 cm. dugi zlatni lanec s Maria Terēzia tallērom — fatilo. Vkradjene stvari su Tomašović Režš suprug, jedni budapeštanski stanovnici bili. Nepoznatoga ćinaca sada u ćeli varmegijiji išeju.

— **Fabrićna katastrofa.** U Beću, vu Roth G. — zvanoj nabitekfabriki se je veliko eksplođeranje pripetilo. Šest težaki su odmah umri.

— **Najdjeni grob.** Vu Nagjvaradu su vu minucem mesecu od Maria kraljice, koja je vu 1395. leti, umrla, groba našli. U grobu su 11 komad kosti bile.

— **Nesreća pri jednim manõvru.** Vu Izhodski-Siberiji jednim pri soldackim manõvru se je težka nesreća pripetila, kojemu su deset soldati mrtvi postali, a petdeset pak su se na težkoma oranili. Manõver je okoli Baikaj-jezero bilo, i kada su kanonēri iz štuke strēlali, jedna kuglja je neкак med soldate opala. — Soldati su se prvić jako prestrašili, i odmah na zemlju se legli, ali već je kesno bilo, jer 10 dekti su odmah umri, a petdeset pako se je težko oranilo. Soldacka oblast je iztragu podigla.

— **Samoubojni doktor.** Od Magjarske Državne željeznice jeden doktor, dr. Szgeli Gastav, koj u glavnim varašu velikoga praksisa ima, je vu Budapeštu, oktobar 28-ga dana vu zoru na svojm stanu (Nagjkorona-ulica broj 34) samoubojstvo sledil. Na rukah si je žile gorivrezal i na šinjaku više rane spustil. Nesrećnoga ćloveka su odmah doktori pod obrambu vzeli, i njemu

Drugi den jeden iz med vadlingari sav prebēšan dobeži vu sobu našega dijaka.

— Nesrećen ti! — vikne — zgubljen si!

Naš martijiv diak ponećem iznenadjeno, naplo prebešeno skoći od knjige i gledi ga široko.

— Nu govori, kaj se je pripetilo?

— Jeli ti znaš gdo je ona devojka, koju si večera kušnu?

— Ćudno, rekeli sem da ju ne poznam, moguće u ...

— Jaj nesrećna duša, ov čas su tu po tebe. Odpeljali te budeju ili vu rest ili pako med soldate.

Vu istim hipu stupi jeden soldat vu sobu, pak iše Linné Karolya — tak se je ovaj glasoviti mladić zval — i oprosi ga k vladaru.

Linné se je odmah spravil, oprosti se od svojega prebešenoga prijatelja i ide za soldatom.

Posle fertalj vure stoji pred vladarom

rane zvezali. Dr. Szigeti je tak oslabil, kaj su ga branitelji u jeden sanatorium odnesli, gde ga je dr. Hüttl Humér sveučilišni profesor operēral. Beležnikov položaj je ne pogibelen. Szigeti dr. već je letos jendenkrat hotel samoubojnik postati med Fiume-Budapešt na brzovlaku, ali onda si je samo menjše rane na sebe spustil.

— **Željeznicka nesreća.** Prama Orska napredujući jeden vlak se je skliznuil, i 15 vagoni su se potrii.

— **Proneverenje.** Farkas Šamu trgovaćkipomoćnik je u Budapeštu od Grünwald i Wahl-firme 2 jezero 600 kurune proneveril. Redari su Farkasa već vlovili.

— **Zgoreta fabrika.** Poleg Budapešta na Ujpeštu se je oktobar 27-ga dana Kohn i Ekkert-zvana cipelafabrika vužgala i šeststo par cipeli su se vu ognju uništile. Ognja su od V-ga okruga vatrogasci vgasili.

— **U Dunaj su skoćili.** Grünfeld Arpad 17 let star pomoćnik je oktobar 27-ga dana vu Budapeštu iz Varkert-brežuljka vu Dunaj skoćil. — Kovać Lajos 19 let star fabrićni težak je poleg Eržebel-mosta vu Dunaj skoćil. Obedva sit života su brodari iz vode vanbramili.

— **Lazamažni trgovac.** Kovać Imre budapeštanski trgovac je na voz dal robu donesti, ali nigdar nije hotel nje splatiti. Vu minucem mesec je ov trgovac 500 jezer kurun duge nazajostavil i iz Budapešta skoćil. Njegva supruga to veli, da je Kovać vu Ameriku vušel, ali redari to neverjeju, i sada ga vu ćelim glavnim varašu išeju.

— **Kupnja šume.** Lubomirsky Kasimir vojvoda je za više milijun kurune kupil aradmegjejsko Kazanesdy-zvanu šumu. Vojvoda se je već kroz dve let pogajal oa šumskiimetek.

— **Zgoreta deca.** Na Ćanadapaca Lasló Béla vlašćina 4 let star mali dečko s jednim susednim 4 let star dećkom skupa se je poleg jednoga sloga s šibicami igral. Slog se je vužgal i deca prestrašeno su hapili ognja gasiti, od ćesa se je i njiva oprava vužgala. Na krićanje dok je podpomć došlo, ova dva deca su se tak zgorela, da je susedov dečko odmah umri, a mali Lasló dečko pak s smrtjom harcuva.

— **Taljanski korman konje kupuva.** Ne zdavnja su za stran Turskiorsag

koj je srdito na njega gledal. Znati je bil zelen videti onoga ćloveka, koj je zadošta drzovit bil njegovu ćerku na javnom mestu poljubac zaprositi i toga zadobiti! Ali poleg sve ćemeritosti se je mladić i otcu dopal, pustil se je snjnu vu razgovor, i za jednu vuru su se — devojki na najvećše veselje — oblaki srditosti iz cela srditoga oća rezisile, na kojoj se vedrina dobrovoljnosti, rezprostanila.

— Prijatelj mladi — reće vladar, kada je mladića spoznal — od danas budite mój svagdašnji gost. Nagradite me s vašom zaufanostjom i ja vam dober prijatelj hoćem biti. Naj siromaškesi dijak sveučilišta je od ovoga ćasa najblaženesi postal, jer ga je srećen okret od svehjuh težkoćah i nevoljah oslobodil. Posle jednoga leta je naš srećen Karoly dopušćenje dobil na drugi i više poljubaca i nato, da svoju zarućmecu ogrliti more.

Postuvani ledićni ćitatelji, savjetovam i vam, probajte sreću, moguće dobro spadne.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: — Kőszegsiv zolařavik

kőzizara Strausz Sandora
tam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Preprodajna cěna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . . 2 kor.
Pojedini broji kořtaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Testament i herbija.

Neima na ovim velikim svētu takovoga siromaka koj nebi nekakvu malo vřednost imal. Polodjelavec zveksinuma ima negibuću vřednost: marho, polodjelavsko oruđe, pohižtvo, opravo i po priliki, nekoliku penez, gotovćine. Ako nešći vumre i imetka ostavi za sobom taj imetćek je herbija, a na koga imetćek prepadni, on je herb.

Herbi su dvoje fele: zakonski herbi i po testamentu herbi.

Zakonita herbija ona, ako pokojni je svojega imetćka nije razdelil, tojest, testamēta ostavil nije.

Zakoniti herbi po roditelji najpredi su deca; ako je samo jedno dēte, ondaj ćeli imetćek na njega pripadne, ako pak je više dece, ondaj svi skupa se jednaku deliju. Vnogi put se pripeti, da pokojni nije imal decu niti vuake, vu ovim položaju šu ondaj njegovi roditelji prvi herbi. Ako pak niti roditelji nisu više na svetu, herbi su brali i sestre ili njihova deca, zjednom rećjom rodbina.

Tovaraši, žena i muž samo ono polovicu herbaju jeden po drugim, kaj su skupa priskrbeli; ako pak pokojni ravno nikakvo rodbinu neima, ondaj suprug herba sve. Ći pak pokojni ćisto nikoga neima vu življenju, herb je magjarski orsag.

Dobro je, ako polodjelavec pozna ovoga reda, barem zna na koga ostavi svoju vřednost, koju si je vu življenju tak teško priskrbel. Pravićen del itak zato sud napravi ako se herbi nemoreju naravuali.

Svaki ima juša svojega imetćka tak raz-

deliti, kak mu je volja, kak oće. To je naša slobodćina.

Svaki slobodno za življenja napravi reda s imetćkom, ali slobodno i tak složi, da samo po smrti dobiju svoje herbi. Ovaj ćin se zove testament. Daklem svaki slobodno zvrho svojega imanja testamēta napravi, ako je barem 12 let star. Testament je dvoju formu: ima pismeni i rećni testament.

Pismeni testament mora imeti svoju formu i nato jako moramo paziti, jerbo ako se to nē obderži, testamēnt je nikaj ne vředen. Potrebnu je, ako sami pišemu testamēnta i podpišemoga, da i dva svedoki podpišeju.

Ako pak sam ćlovek ga nē piše, potrebnu je, da testamēnta ćetiri svedoki podpišeju.

Svedoki svi skupa moraju biti pri testamēntu, ako je potrebnu, da moreju pod terhom prisage svedoćiti, da nikakva ciganija nije se dogodila.

Rećni testament valja, ako ćlovek pred ćetirimi svedoki povē svoje zahtje mlenje po takovim jeziku, kakovoga svedoki prez tolmaćnika razmeju. Rećni testament tri mesece valja, tojest med ovim vremenom potrebnu ga je vpismu spraviti, drugać bi se lahko pripetilo, da jeden ili drugi ali pak svi svedoki pomerjeju, predi kak bi rezapra va bila.

Pri testamēntu svaki more svedok biti, koj je osemnajst let spunil, nemore biti koj je glubi, nēmi, slēpi; nemoreju biti norci ili pak koji su poleg krivne prisage, ali pak poleg vkanjivosti kaštigani biti.

Tko siguran oće biti zvrho toga, da se sve bude tak po njegvi smrti dogodilo, kak

je vu testamēntu odredil, najspametneše napravi, ako testamēnta kraljevskom notariušu odnese vu sranjbu. On mu barem taki navuka da, ako je nekaj pozabil ili pak ne dobro naćinil.

Spemetnu je, ako testamēnta pri notariušu ili pri kraljeskim damo napraviti, tam zasegurno falinge nebude.

Testamēnta pri velikim sudu oglašaju, tojest tam ga pred herbi prećitaju. Na testamēnt dvē kurune stemplina ide, kojega pri sudu treba prek dati.

Toje na kratkuma, kaj se mora zvrho testamēnta i herbije znati.

KAJ JE NOVOGA?

— **Zahvalni notariuši.** Svoju rićtko ljubav su osvedoćili od naše varmegjije notariuši, kada su lęgradskom pokojnomu osobitnomu notariušu grobnoga spomenika dali iz obćdobrotvornosti postaviti. Grobnoga spomenika su vu minutu nedelju odkriti s velikom svećanostjum. Na svećanostju nazoćni su bili skorom svi notariuši od naše varmegjije, nadalje dr. Thaššy Gabor nadććenik i vu ime grof Baththyany Pala Cukeller Lajoš bivšega velkoga župana tajnik. Svećanost se je s saborom poćmela, na kojim je Harmat Nandor ligelvarski notariuš gorical pripovest od grobnoga spomenika. Sa saborom je bila ćrna meša za pokojnoga Kovać Gjula lęgradskoga notariuša u grobnnoj kapelici; za tēm je Fabjan Gjula plebanoš posvetil spomenika i vu ime katholicke obćine prek vzal. Zadnjć pak su spomenika s viencami okinćili.

Nevaren poljubac.

Vu Švedskom orsagu je oko 1727-ga leta jedan mladić Upsalaisko sveučilište pohodjal. Ov dijak je jako ćeden, zaseben ali izversten ućenik il i pollam na istom sveučilištu kao glasovili iztražalavec naravi, znanstveni professor bilinstva postal.

Toga mladića je kod porodā ta nepri lika segla, da je ćapla dimnjak zaboravila, pak ga je vu jednu crvojedenu ribicu jako siromašnih roditeljev položila.

No, ali gospa Sreća mu se je smilovala, pak ga je na mesto potrebni zemelj-skih kinćov tēm više sa duševnom jakostjom nadarila, pa naš dijak je izvan telesne lepote toliko pameti imel, kak njegovi vřšnjaki niti jeden.

Izvanrednom dobrom pametjom se je jako lahko vućil, s ćvrstim znaćajom je sve neprilike ladal, koje se vu življenju jednoga siromaskoga dijaka pripeliti moreju, s neumornom radnjom pako si je toliko priskrbel, kaj mu je za najveško silo potrebno bilo. Ipak je vno go trpel i oskudjeval pak samo Bog zna, koliko je tuguval podvećer, kada je suhoga kruha trošil za ve-

ćerju. Poleg svega toga nije zdvojal, nego se je sam batrivil i s zaufanošćjom jedue lepše dojudćnosti se je stom vekšom martijvostjom vućil i rajši bi bil vumrl, nego da ućenje zapusti ili pako se odreće svojih lepših senjah.

Njegovi školski pajdaši su ga zato jako rado imal. Jedno lępo popoldan oktobra meseca se naš junak na glavnim trgu Upsala varoša seće s svojemi školskemi pajdaši i ran kada se oće svojih pajdašov razlati, njim jedna mlada, lępa devojka obzir vzeme, koja je vu pratnji svoje matere poleg njih odišla. Ćudna lepota je mladiće na toliko zaćarila, da su svoj spomenek zabili i zaćudjeno za ženskami gledali.

— Na dušu moju! — vikne jeden iz medju mladicov, kada ta lępa vila poleg njih odleđi — jeden poljubac iz takvih divnih vust, je milione vřđen.

Naš siromaski dijak, koj se je od te devojacke lepote takaj zazabil, se je na ovu glasnu želju prebudil, obrne se hitro prama svojem pajdašem, pak reće:

— Dećki! ja mislim da bi ja od nje dobil jeden poljubac.

Kaj? te nē pamet ostavila — rećeju ovi drugi zaćudjeno — ili pak ju moguće poznaš.

— Nē sećam se, da bi ju bil kada videl, ipak mislim da bi ov angelek mene kušnul, ako bi ju oprosil.

— Tu na trgu pred oćima ćeloga svēta?

— Pak sama obsebi?

— Naravska stvar, valda ne mislite da ju budem na to presilil.

— No brate, ako ti to vupaš napraviti, jezero talerov ti dam!

— Ja takaj! I ja! — vikneju još drugi ćetiri. Primiš?

— Dajte ruke!

Vadlinga je neopozovno zaklućeća. Ovi pet diaki, koji su se zavadjali, lahko su mogli reć držati, ar su jako bogati bili, i tak su bez premišljavanja vu ruku vudrili. Ipak jih je malo staralo to, jeli ta sala nebude za njivoga dobroga prijatelja hude posledice preuzrokovola. Naš junak je svoje pajdaše pomiril i požuri se za gospemā. Kada jih je dostigel, stemi rećmi stane predaje:

— **Gospodarstveni dopisnik.** Kr. magj. ministar od poljodelstvene posle je Szép Janos m. k. savarskoga kantoručitelja na csakortnjajski kotar 3-ga okruga za gospodarstvenoga dopisnika imenovao.

— **Prisežniki.** Novi prisežniki, koji budu november 6 ga i 7-ga dana delo imeti u Nagjkaniz, pri sudbenom stolu, su iz Medjimurja sledeći: Wollak Režő i Hübsch Manó (Csákortnja), dr. Zakal Lajos i Kramarić Viktor (Perlak), barun Knezevich Viktor (Štridovar), Pollak Lipót (Kotor).

— **Umiranje.** Prey Emilia gospodarica je vu minućem mjesec 23-ga dana vu svoji 64. letni dobi za dugše betegovanje vu Csakortnja varašu umrla. Oktobar mesec 25-ga dana su nju s velikom sućutom na vekivečno mesto spravili. Za nju rodbinstvo tuguje. Nek počiva vu miru Božjem!

— **Samoubojstvo.** Bezeredy Istvana vdovica, rođena Vizmatky Gizella, pako noga Vizmaty Mauo kotarskoga notariuša kei je vu minućem mjesec 22-ga dana vu Gjóru samoubojstvo nasledila. Obesila se je vu jednim svratištu, i dok su ju spazili, već je mrtva bila. Nesrećna žena je tri siroće nazajostavila. Pokojnici suprug je pred dvē godine umri vu Nova, gde je notariuš bil; a otec pak je ljetos samoubojnik postal.

— **Deca bez nadziranja.** U Medjimurju nešteri roditelji nikak nē hoćeju na njive dece pasku imeti, ako na primer vu deru, ali pak na drugo dielo ideju. Dece domaj ostaviju u onom mišljenju, da se itak nikaj nađe pripetilo, ako su oni daleko od kuće. Ali višekrat bormeš dece nē su pri pravim pametu, i čudajputa samo nesreće doneseju roditeljim, koji nikvu brigu ne imaju na njim. Tak se je pripetilo i zadnjic na Banfihegu, gde je Sitar Janos i njegva supruga nikakvoga paska ne imela na svoje dece. Dok su roditelji daleko bili od stana, dece su se s šibicami hapili igrati, od česa je ogenj nastal. Matuker Péter štajerorsagski stanovnik, od hiže gazda, je polag toga 400 kurun kvara trpel. Kvara ne bude dobit, jer je pozabil hižu osjeguravati. Ali kvarni su bili od dece i roditelji, kojim je sve, pohižtvo, krma i t. d. zgorelo. Njihovoga kvara na 230 K šarčaju. Nad tem su nje i na sudu najavili, jer su njive dece bez opaska domaj ostavili.

— **Naglo smrt.** Bukovec Istvan 62 godišnji gospodar je oktobar mesec 23-ga dana na Gjórgjhegu naglo umri. Polag parane njegvoga smrta je srčna uzma zrokuvala.

— **Tolvajstvo.** Pihar Bara banfihegjska stanovnica je od Verbjak Ilone iz nezaprtega ormara dvajsti kurune vkrala. Strina Bara je peneze Filipić Ferencu dala, s kojim u nezakonskim ženitbu živi. Filipić Ferenc je za peneze koštanje kuouval, kaj bude žnjimi trguval. Obedva su pri sudu najavljeni. — Zalai Ivan zalaegersejski stanovnik je u minućem mesec 22-ga dana od Baran; svratište slugi jednu papernatu škatulju prek dal, da nek pazi na ovo stvar, ali drugi dan je iz škatulje jedna 400 kurun vrijedna ženska zlatna ura, i jeden 120 cm. dugi zlatni lanec s Maria Terēzia tallērom — falio. Vkradjene stvari su Tomašović Režő supruzi, jedni budapeštanski stanovnici bili. Nepoznatoga činaca sada u čeli varmegiji išćeju.

— **Fabrična katastrofa.** U Beću, vu Roth G. — zvanoj nabitekfabriki se je veliko ek-plodēranje pripetilo. Šest težaki su odmah umri.

— **Najđjeni grob.** Vu Nagjvaradu su vu minućem mesecu od Mariakraljice, koja je vu 1395. leti, umrla, groba našli. U grobu su 11 komad kosti bile.

— **Nesreća pri jednim manōvru.** Vu Izhodski-Siberiji jednim pri soldackim manōvru se je teška nesreća pripetila, kojemu su deset soldati mrtvi postali, a petdeset pak su se na težkoma oranili. Manōver je okoli Baikal-jezero bilo, i kada su kanonēri iz štuke strēlali, jedna kuglja je nekak med soldate opala. — Soldati su se prvić jako prestrašili, i odmah na zemlju se legli, ali već je kešno bilo, jer 10 dečki su odmah umri, a petdeset pako se je težko oranilo. Soldacka oblast je iztragu podigla.

— **Samoubojni doktor.** Od Magjarske Državne železnice jeden doktor, dr. Szigeti Gustav, koj u glavnim varašu velikoga praksisa ima, je vu Budapeštu, oktobar 28-ga dana vu zorju na svojim stanu (Nagjkorona-ulica broj 34) samoubojstvo sledil. Na rukah si je žile gorivrezal i na šinjaku više rane spustil. Nesretnoga človeka su odmah doktori pod obrambu vzeli, i njemu

rane zvezali. Dr. Szigeti je tak oslabil, kaj su ga branitelji u jeden sanatorium odnesli, gde ga je dr. Hüttl Humér sveučilišni profesor operel. Beležnikov položaj je nē pogibelen. Szigeti dr. već je ljetos jedankrat hotel samoubojnik postati med Fiume-Budapešt na brozvlaku, ali onda si je samo menjše rane na sebe spustil.

— **Željeznička nesreća.** Prama Oroska napredujući jeden vlak se je skliznul, i 15 vagoni su se potri.

— **Proneverenje.** Farkas Šamu trgovačkipoćničk je u Budapeštu od Grünwald i Wahl-firme 2 jezero 600 kurune proneveril. Redari su Farkaša već vlovili.

— **Zgoreta fabrika.** Poleg Budapešta na Upeštu se je oktobar 27-ga dana Kohn i Ekkert-zvana cipelfabrika vužgala i šeststo par cipeli su se vu ognju uništile. Ognja su od V-ga okruga vatrogasci vgasili.

— **U Dunaj su skočili.** Grünfeld Arpad 17 let star pomoćnik je oktobar 27-ga dana vu Budapeštu iz Varkert-brežuljka vu Dunaj skočil. — Kováč Lajos 19 let star fabrični težak je poleg Erzēbel-mosta vu Dunaj skočil. Obedva sit života su brodari iz vode vanbrani.

— **Lazomažni trgovac.** Kováč Imre budapeštanski trgovac je na voz dal robu donesti, ali nigdar nije hotel nje splatiti. Vu minućem mesec je od trgovca 500 jezero kurun duge nazajostavil i iz Budapešta skočil. Njegva supruga to veli, da je Kováč vu Ameriku vušel, ali redari to neverjeju, i sada ga vu čelim glavnim varašu išćeju.

— **Kupnja šume.** Lubomirsky Kašimir vojvoda je za više milijun kurune kupil aradmegejsko Kazanešdy-zvanu šumu. Vojvoda se je već čez dvē let pogajal oa šumskiimetek.

— **Zgoreta deca.** Na Čanadapaca Lasló Bēla vlastelina 4 let star mali dečko s jednim susednim 4 let star dečkom skupa se je poleg jednoga stoga s šibicami igral. Stog se je vužgal i deca prestrašeno su hapili ognja gastu, od česa se je i njiva oprava vužgala. Na kričanje dok je podpomoć došlo, ova dva deca su se tak zgorela, da je susedov dečko odmah umri, a mali Lasló dečko pak s smrtjom harcuva.

— **Taljanski korman konje kupuva.** Ne zdavnja su za stran Turškiorsag

— Gospodična! moja sudbina je vu vašoj ruki.

Gospoje staneju i gospodična začudjeno pogleda mladića. Isti pako se pristojno predstavi, ozbiljno opiše svoj stahiš, trsenje, zaufanost i dojdružne izgleds osimtoga odreći — do reči odkrije vadingu, koju je zaključil svojnimi pajdaši, pristojno se pokloni i čeka sud.

Doklam je sužen dijak govoril, se je na lépi, běli obraz — devojke črtena meglia potegla, ali ipak ga je pažljivo poslušala i kada je vu srce dirnuću prošnju dovršil, obori oči i sa črtena prebliži se diaku.

— Daklem gospodine — reče sramezljivo — ako vam s ovom malom službom na tak veliki hasen morem biti, mislim, da bi grešila ako vam to zalajim. Stem su se na svēta najlepša vusta na vručē usnice mladica prilēpile i sladek poljnbac je cmuknula dariteljica pako je s glavom pozdravila čudnoga i kak je postam sama valuvala, zanimivoga moliteljca.

Srećen dijak je još ozo večer dobit 5000 tallēre i segurno ga nē bilo blaženeseća človeka izvan njegva.

Drugi den jeden iz med vadingari sav prebešan dobeži vu sobu našega dijaka.

— Nesrećen ti! — vikne — zgubljen si!

Naš martijiv diak ponećem iznenadjeno, naplo prebešeno skoči od knjige i gleda ga široko.

— Nu govori, kaj se je pripetilo?

— Jeli ti znaš gdo je ona devojka, koju si večera kušnu?

— Čudno, rekeli sem da ju ne poznam, moguće ti ...

— Jaj nesrećna duša, ov čas su tu po tebe. Odpeljali te budeju ili vu rešt ili pako med soldate.

Vu istim hipu stupi jeden soldat vu sobu, pak išče Linné Karolya — tak se je ovaj glasoviti mladić zval — i oprosi ga k vladaru.

Linné se je odmah spravil, odprosti se od svojega prebešenoga prijatelja i ide za soldatom.

Posle fertalj vure stoji pred vladarom

koj je srdito na njega gledal. Znati je bil zelen videti onoga človeka, koj je zadošta drzovit bil njegovu ćerku na javnom mestu poljubac zaprositi i toga zadobiti! Ali poleg sve čemernosti se je mladić i otcu dopal, pustil se je snjnu vu razgovor, i za jednu vuru su se — devojki na najvećše veselje — oblaki srditosti iz cela srditoga oca rezisile, na kojoj se vedrina dobrovoljnosti, rezprostanila.

— Prijatelj mladi — reče vladar, kada je mladića spoznal — od danas budite moj svagdašnji gost. Nagradite me s vašom zaufanostjom i ja vam dober prijatelj hoćem biti. Naj siromaskeši dijak sveučilišta je od ovoga časa najblazenesi postal, jer ga je srećen okret od svejuh težkoćah i nevoljah oslobodil. Posle jednoga leta je naš srećen Karoly dopušćenje dobit na drugi i više poljubaca i nato, da svoju zaručnicu ogriliti more.

Poštuvani leđični čitatelji, savjetovam i vam, probajte sreću, moguće dobro spadne.

16 jezera konje kupovali u Bačka. Vežda opet za tajansku vojsku išćeju konje na prodaj u Hrvatskimorsagu. Na Esek su već više kupci dolazili, koji budu magjarske konje kupovali.

— **Zadnja kartartia.** Oktobar mesec 27-ga dana odvečer je u Koložvaru samoubojstvo sledil Aprily Šandor, od jedne tamošnje željezotrgovine nutrašnji član. On dan posle podne je Hartig Vilmos pivtrgovac i Vilš Frigies trgovac bil pri njemu i veselo su se kartali do fertalj pet vure. Ob fertalj peti vuri se je prama vrate zvončeni glas čul, na kaj je Aprily iz rukah dolet karte i van je išel iz sobe. Njgvi gosti su to mislili, da Aprily išel je novoga posjetitelja pozdraviti, ali za pol minute se je veliko pucanje čulo. Odmah su za njega bejžali, ali dok su u drugoj sobu došli, već je Aprily krvavo na podu ležal. Umrl je. U glavu se je strelil tak, kaj su i moždani vanleteli. Nesrečni človek, koj veliku famliju ima, već je zdavnja bolestan bil, i zabadav je hodil u kupalištah, nē su ga mogli od njegovoga betega osloboditi. Vežda ga je jedna bedasta kuglja za naveke oslobodila od težke muke.

— **Kraljov položaj.** Njegovo Veličanstvo magjarski kralj je u minućem tjednu bolestan bil, prehladil se je, i honjavicu je imel. Vežda se već čisto dobro čuti tak, da već i izpitivanje drži u Beču.

— **Vkradjena zaručnica.** I to se redko da pripeti na ovim svetu. Vu Tarakač občini (Biharvarmegija) bi oktobar mesec 27-ga moralo biti Paškoš Katalinova venčanje s Čordaš Gjörgjöm, ali on dan v noći su nepoznati činaci zaručnicu vkrali. Od devojke roditelji su se u noći ob 3 uri na veliko kricanje zbudili, i nuter su vdrli vu onu sobu, gde je zaručnica bila, koju su ran onda iz postelje vanzdignuli četiri seljaki, koji su roditelje zvezali, a dievojku na kola spravili i žnjom odtirali. Roditelje su drugi dan oslobodili susedi i rodbini, koji su na venčanje došli. Žandarstvo je izragu podiglo.

— **Vkradjenje.** Vu Pétervaru (Ruskiorsag), iz državnestamparie, gde gotove banjke nabrojiju i u vreće zašivaju a odonut paku nje vu državni bank spraviju, su oktobar 26-ga dana 260 jezer rubel banjke vkrali. Tko je te peneze vkral, još neznaju. Izragu sam redarskoglavar vodi, ali do vežda su još nē mogli na trag doiti.

— **Nepoznati bolest.** U Nagalo državni (Japanskiorsag) se je jedan nepoznati osobitni bolest postal, koj s jakimi človeki pod jeden minut sgotovi. Pod četiri dane ova bolest je već petnajst mrtve imela.

— **Za radi jednoga plesa.** Na Nemesmiletiču (Bač-Bodrogvarmegija) oktobar 27-ga dana vu večernji vuri je jeden Kaitš Ivan zvani 18 godišnji dobrostojeći gazdadečko s svojom kusturom na smrt vpičil jednu Vucvić Anna zvanu dievojku, koja je onda za neštore vure i umrla. Kada su ga izpitivali, to je rekel, da je dievojka oktobar 26-ga dana pri jednim gostovanju s jednim drugim dečkom plesala i to ga je tak razrdilo, da je odlučil, da bude dievojku zaklal.

— **Razbojniki u jedni krčmi.** U Kraššobartlang (Kraššosörénjvarmegija) občini oktobar mesec 26-ga dana odvečer, Slezinger Zélig krčmar, kada je ran hotel svoju krčmu zapirali, četiri nepoznati rumunji su na njega jurisali i njgve peneze zahtjevali. Kada je to krčmar nē hotel dati, vpičili su ga, kao što i njegovoga 24 godiš-

njoga sina, koj je otcu na branjenje se žuril. Na ovim kricanje je vanvrl menjši petnajst godišnji dečko, i iz otcovoga revolvera je na razbojnike strélal, med koje je i jednoga oranil. Od pucanje su se razbojniki prestrašili, i skočili. Krčmar i njegov stariš sin, težko oranjeni, sada betežno ležiju. Zanimivo je to, da oblast nikaj nezna od ovoga razbojništva, niti redari su još nē iztraživanje bapili.

— **Tretje sveučilište.** U naši lépi i mili domovini su do vežda samo dvé sveučilište bile, i to: u Budapeštu i Koložvaru. Lét na lét se uvijek više i više mladi ljudi vućiju za liečnike, fiskaliuse, professore. Više jezera dijaki poslušaju znanost tak na budapeštanskim, kak na koložvarskim sveučilištu. Ali ipak je za njih mēsto malo. Magjarski ministar od školske poslov sada hoće tretje sveučilište postaviti, i to, — kak se čuje, — u Debrečnu. Debrečenski stanovnici su vežda u veliki veselji, jer oni dobiju tretje sveučilište, kaj tak varasu, kak i okolici velikoga haska bude doneso.

— **Detronžerani sultan.** Abdul Hamid turskoga exsultana su hoteli iz Alatinville osloboditi, ali pobeganje se je nē srećno svršilo.

— **Novi japanski maršal.** Oku generala, koj je u glasovitim ruskim-japanskim boju drugoga japanskoga vojska voditelj bil, su za japanskoga maršala imenovali.

— **Smrt za radi jednoga poljubaca.** U Sikula (Aradvarmegija) občini vu hataru su oktobar 26-ga dana u polдне orali Selezan Janoš i Palku Illés sikulaški dečki. Onamo je išla Halmaglan Florica dievojka, koja je njezinomu otcu obeda nesla na polje. Kada je Palku dievojku spazil, k njoj je jurisal i kušnul je nju. To videći Selezan, u njgvi srditosti je za Palkuja se žuril, i njega s jednom željeznom vilicom u šnjak na smrt vpičil. Palku je odmah umrl. Jaj, jaj! Kaj je ta — mortig prva pusika, Palkujo zrokuvala? Mladi ljudi, dečki i dievojke, najte se na polju . . . . . kušuvati!

— **Divjak vu reštu.** Žalostna velika siva hiža leži vu Vacu poleg Dune. Neizmerno oblokov gledil mirnu vu svét. Ober velikih vrat je letu prebitu, gda je stanje bilo zazidano: 1856. Ovoga leta su podigli veliki rešt vu Vacu. Davetstvo je nutri, koje su zaprli da nas oslobodiju od njih. Nas su oslobodili od ovih nepoštenjakov, ali jaj za one siromake, koji tam svojim telom braniju nas. Robi, krvoloki, tolvaji milostivnu pustiju doli glavu i delaju svoje posle, kaj imaju odredjenu. Negda—negda se itak zato pripeti poleg velike pazlivosti, da se sbruka krv krvoloka, hiti se na tam stojećega službenika i zakole ga. Tak se dogodilo i oktobra 27. dana vu Vacu. Odvečer ob peti vuri Olah Farkaš, koj je već vno go let tam zaprt, snožom je na smrt vpičil Fabian Ferencu od rešta prvoga činovnika, pazitelja Okoli smrtno postelje su mu stala deca, Janoš, Maria, Julia, Veronika, Jaltica, Rozika i Anna. Sva njgva deca zvun Ferencu, koj nije mogel otcu pri smrtni postelji stati, jerbo je u Budapeštu honvédski husar. Zato je tridesetipet lét vu težki službi svršil siromak Fabian, da na skradnji vuri niti s »Bogom ostante« nije mogel reći svoji dečici. Ljudi hodiju nagledavat nad ključenicu ali nikaj nemoreju videti, samo plač se čuje iz tožne hižice. Sud je izpital nazočne hajduke Biró András, Galantai i Tolnai Lajoša. Ovi su povedali, da Olah je jednu milostivnu molbenicu dal prek Fabianu i doklam je on to čital, krvolok je znožom tak vud-

ril Fabiana vu obraz, da mu je i šnjaka prek prerzalo.

— **Crkneš s menom skup.** rožditi je krvolok. Z tem je štel Galantajja doli vpičiti, ali on je na sreću vun smeknul sablju i stukel mu je vun zruk noža. Olah je sad cent zmehko zezezu hitil na hajduka, na sreću njega trefil. Tolnai, koj je ovu vreme vun stal snabitom puškom i s bangaletum doletil nutri s velikom silom i teškoćom su mogli živana vu trdo zezeze spraviti i njega vu kmićnu luknju deti. Fabiana su velikom svećajnostjum pokopali.

— **Skupa su se tresnuli.** Od magjarske državne željeznice na Udvardi stacionu su se oktobar 26-ga dana vu zorju dva teretni vlaki skupastresnuli. Lokomotivi su se zdrobili, a dva krotbliniki pako na težkoma oranili. On dan su nē mogli iz staciona telefonirati, ar telefonstupi su potrti bili. Ravnateljstvo od željeznice je izragu podiglo.

— **Samoubojstvo na kolodvoru.** Oktobar 26-ga dana posle podne u Budapeštu na izhodskim kolodvoru vu jednim vagonu se je jeden 25 godišnji mladi človek s revolverom na smrt strelil. Nē su mogli odlučiti, što je taj samoubojac, nikakvo pismo je nē nazajostavil. Iz njgve opravte to misli redarstvo, da je samoubojnik obrtnik moral biti.

— **Civil vu »encelu.«** Polou Istvan je zapoved dobil, da svojim pomoćnikom odmah naj popravu vu Budapeštu, Maria Tereza zvanog kasarni soldacke lavore za hmi. Kak pošten mešter zemesi tružicu zmestrijum i postavi se vu kasarni gde se počel svojim delom boraviti. Kleple hamer, cvili gletva, da se postavi vu hmiavalcu gospon Panič stražamešter. Postoji na serdinki i počme kricati:

— Lépo je to, da dva komis civilni takvo larmu ulaju tu delati. Dobro je zašpota, onda pak njim veli:

— Marš na dvor delat!

Polou Istvan stihla veli velikomu gosponu, da to delo nije moći na dvoru sgotoviti. No! samo to je bilo treba. Gospon stražamešter se počerleni kak paprika i nije mogel si premisliti, kak dojde on do toga, da nešči njegovu zapoved nē zverši.

— **Stréla vas vudrila, čekajte malo,** taki dozoveme gospona laidinanta Dojde sredito gospon laidinant i taki ponudi Polonu nekuliku pluskih. Siromak mešter još jedenput pové, da ovu delo nemore na dvoru napraviti. Preblédi gospon laidinant nad ovemi strahovitnemí rečmi i bejži po kapitana. Kapitan posluhne pravdu i na kratkoma sgotovi s cvilii. Pozval je nuter »breitsalla.« Dojdu četiri baki »cakumpak« vzmemej medse Polona i odtiraju ga na zapoved kapitanovu na dvé vure vu »encel.« Za dvé vure potlam, kad su Polona vun pustili lépoga navuka mu da gospon Panič stražamešter, da prinjeh je takov red: svaki mora posluhnuti veku oblast ali je civil, ali soldat. Tak se je ta sméšnica dogodila vu Maria Terezija zvanog kasarni.

Szivarkapapir és szivarkahüvely

ABADIE
PARIS

Minden tözsdeben kapható

Gahona árak. — Ciena zítka.

mimáza	1 m.-cent.	kor.	fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	22 00 —	
Rozs	Hrż	18 00 —	
Árpa	Ječmen	16 50 —	
Zab	Zob	17 00 —	
Kukoricza	Kuruza suha	17 50 —	
Fehér bab új	Grah betl	28 00 —	
Sárga bab	• zuti	28 50 —	
Vegyes bab	• zmésán	28 00 —	
Kendermag	Konopljenos-me	26 00 —	
Lenmag	Len	32 00 —	
Tökmag	Koščice	33 00 —	
Bükköny	Grahorka	18 00 —	

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Flórángyó kénves hévívízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek s urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegjakok ellen. Iró-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s alatti pangásoknál. 200 konyelmas lakosbá. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéidj ntes. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

AZ IGÁZGATÓSÁG.

NYERSOLAJ SZIVOGAZ DIESEL BENZIN

MOTOROK

ÉS LOKOMOBILOK

GVORS SZÁLLÍTÁS KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉSELEK MESSZEMENŐ JÓTÁLLÁS

DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

- Németország legrégibb, legnagyobb moto-gyára. -

002 2-24 VEZÉRKÉPVESELŐ:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

BUDAPEST. V., DOHÁRY-UTCA 4. (Hoktmany-u. sarok).

Vedje: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy rojónak bizonyult házszer, mely már sok év óta legjobb bebizonyosított közönyvénél, oszual és megbúleskénél.

Figyelmeztetés. Súlyny hamisítványok miatt bevasataskor óvatotak legyünk és csak olyan eredeti nevget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a **Richter** bérgyűzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára utegyekben K.-80, K.140 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Forrást: **Török Jozsef** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prázrában, Elisabethstrasse 5 neu.

3414. 1911.

Csáktornya nagyközség előljárósága.

Pályázati hirdetemény.

Csáktornya nagyközségnél két új rendőri állás szerveztetvén, — ezek pályázat útján betöltendők.

Ezen állásokra a rendőség szervezéséről alkotott szabályrendelet 14. §-a értelmében pályázhatnak a mindazon m. kir. csendőség vagy katonaságnál szolgáló magyar állampolgárok, akik:

1. 24 éven felüli és 40 éven aluli korban vannak,
2. teljesen egészséges és erős testalkatuk,
3. fedhetetlen előélettek,
4. a magyar nyelven kívül legalább a német vagy horvát nyelvet is bírják és végül
5. egyszerű írásbeli jelentés tételre képesek.

Fizetés egyenként: évi 540 korona havi utólagos részletekben és természetben ruha.

Választás 1. évi december hó 2-ik napján a községházán lesz, mely időig a pályázati kérvények az előljárósághoz küldendők.

Személyes megjelenés kívánatik. 703 1—1

Kelt Csáktornya, 1911. évi november hó 2-án.

Dénes Béla közig. jegyző.

Sáfrán Károly h. bíró.

314 1911. sz.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. jbróság 1911. évi V. 450 sz. végzése következtében Dr. Kovács Lipót ügyvéd által képviselt Stiasny Testvérek budapesti cég javára 246 kor. 89 fill. s jár. erejéig 1911. évi augusztus hó 12-én fogatosított és kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1436 K becsült 1 vas pénzsekreny, üzleti felszerelvények rum és egyéb fűszeráruból álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1911. V. 393. 464, 459, 463 és 407 sz. végzése folytán 246 kor. 89 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig Csáktornyan a Deák-utcában leendő eszközésére.

1911. évi nov. hó 11-ik napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Csáktornya, 1911. okt. 28 700

253 és 274 sz. 1911.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírótság 1911. évi V. 170 és 270/2 sz. végzése következtében Dr. Kovács Lipót csáktornyai lakos ügyvéd által képv. Mozes Dávid varazsdi lakos javára 675 kor. s jár. erejéig 1911. évi május hó 1-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 960 K becsült rum és tizedes mérlegből álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1911. V. 170 és 211/1 sz. végzése folytán 275 kor. 76 fill. tőkekövetelés, és kamatu erejéig Csáktornyan a Deák-utcában leendő eszközésére.

1911. évi nov. hó 11-ik napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107.

as 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Csáktornya, 1911. okt. 28. 701

648, 649 650 sz. 1911.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírótság 1911. évi V. 588, 586 és 589 számú végzése következtében Simon Miklós gáborhajazi, G.-org Schicht A.-G. aussigi, Hartmann & Müller cég javára 6000, 65 K 30 fill. és 159 K 20 fill. s jár. erejéig 1911. évi okt. hó 13-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3868 K 30 fillére becsült üzleti felszerelvények, fűszerárú, szesz italok és szobabutorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1911. V. 588, 586 és 589 sz. végzése folytán 6000, 65 K 30 fill. és 159 K 20 fill. tőkekövetelések és járuléka erejéig leendő eszközésére

1911. évi november hó 9 napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi, LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Csáktornya, 1911. okt. 26. 702

Eladó idei termésemből, 1000 hectoliter

fajbor

Pincéimben megízlelhetők.

Páslek I. Lajos

nagytermelő Zalaegerszeg.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle pemetefü-cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjük, mivel sokszalon-talan utánzata van

1 doboz ára 60 Fillér! :: Mindenütt kapható!
Csak RETHY-félét fogadjunk el!

!! Bútorvásárlók figyelmébe !!

Ha jó, olcsó bútort akar vásárolni forduljon bizalommal

HIRSCHL ÁRMIN

kárpitós és diszító butorraktárába
Varaždin, Sétány-útca 2.

a hol a legolcsóbb árban szép és jó haló-, ebédlő- és szalonberendezéseket kaphat. Ugyanott mindenféle diván a legolcsóbbtól a legfinomabbig jutányos árban
:: kapható Javítások is elfogadtnak. ::

Butorraktárom szíves megtekintését kérem!
Vasárlási kényszer kizárva!

Földbirtokosok!

Háztulajdonosok!

Folyósítunk gyorsan

a legelőnyösebb feltételek mellett
jutalék előleg nélkül, a becsérték 2/3-ig

Törlesztéses jelzálog kölcsönöket

és veszünk birtokokat parcellázás céljából.

Kívánatra föltisztviselőnk személyes tárgyalás céljából saját költségünkre kiküldjük.

Propper és Örlei bank- és váltó-üzlet

- Budapest, Andrássy-ut 32. szám. -

Tisztább jobban mint más fém-tisztítószer.

Tisztítsd csak

Globus
Fémisztítókivonattal
a világ legjobb fémisztítószerére

Világkiállítás St.-Louis 1904.
"Grand Prix"

CERES-DIJ-KIRÁS
K 30.000.-

693 3.-*

Azon céből, hogy a CERES-ételsirt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kérséggel fordulunk hit vévönkéhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre választolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsirral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsirnak más ételsirokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan ny győz meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, a melyek kiorsóllatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 100 = K 2000
10 díj á K 200 = K 2000	1000 díj á K 20 = K 20000
Összesen: K 3000	K 22.000

Azon pályázók között, a kik a feleletek kitalálka és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldetnek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K 1000 = K 1000	5 nyeremény á K 200 = K 1000
2 nyeremény á K 500 = K 1000	20 nyeremény á K 100 = K 2000
K 2000	K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az ujságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 koronát kitevő díjak kiosztathatása céljából kiorsóllatni és mely pályázók kapják meg

K. 30.000

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantl cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15 ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kétfő, illetve többszöröse esélye van.

A húzó a jnyvőli szalagzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közlegyző, Dr. Kopetz II. R. úr. elnökletében s íródjában 1911. évi december hó 29-én délután 10 óra or fog megtartolni a nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül, minden nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra ha kiny. tekinthet.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, Böhmen.

Nyomatott Fichel Füőő (Strausz Sándor) könyvnyomtatásában Cskortnyan.

„Kulatar”

szobrász- és építőművészek által tervezett
kész művészi síremlékek állandó kiállítása
Budapest, VIII., Köztemető út 4 szám.

Telefon 91-76.

Iroda.

BLUM LAJOS sírkórártárában.

681 11

Csak Animo pezsgőt igyunk!

Kell emes üdítő ital!
Hazai gyártmány!

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi
borparlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos ve-
gyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Cilli-i Mész

elismert legjobb minőségűt ajánlja

Mészbánya Cilli.

!! Képviselek kerestetnek !!

Az előhaladott idény miatt

ajánlom dúsan felszerelt raktáromat női konfectióban, a leg-
újabb, sikkes kivitelben. Homes pons és angol double
modellek. Gyermekek felöltők és kabátok 10 koronától feljebb.
Nagy választékban kész férfiföltönyök, felöltők, raglanok,
körgallérok, gyermekruhák, a legújabb divat szerint igen szolid
kivitelben. - Városi bundák, kocsibundák, prémkabátok
kitűnő olésó minőségben.

! Nincs vételkényszer!

Aki jól és olésón akar vásárolni - győződjék meg személyesen.

Koloman A. Sparing.

Varázdin, Ferenc József-ter.

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNYA

Ajánlja elsősorú minőségű zongoráit és
harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . .	500 kor.-tól feljebb
harmoniumok	150 " "
czimbalom . . .	100 " "

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Osner, Schmiedt & Kunz, Laubger & Gloss, Malivanek,
Dörr, Mannberg, Kotykiewicz, Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjatszott hangszerek folyton kaphatók

: Régieket átcsereél ujra :

Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fennáll, felhívja a n. é. butor-
vásárló közönség figyelmét, a VIII., József-körút 28. (Berkeosis-utca sarok),
valamint IV. ker. Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan
alakított helyiségében rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtéklntésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfno-
mabb kivitelű, művészek által tervezett szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk,

-- minden darab jótállás mellett adatik el. --

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét
a rovataban díjmentesen
közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét
a rovataban díjmentesen
közöljük

<p>Bádogos: Hübsch Manó (faszénraktár) Csáktornya</p> <p>Bőrkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Nádasi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damása</p> <p>Butorraktár: Horák Ödön (butor- és kőorsóraktár) Csáktornya Hir-ehler Ármin Varázdin</p> <p>Cipész: Masztnak József Csáktornya Mesko Bálint Csáktornya</p> <p>Divatruház: Liszt és Brodnyák Stridóvár</p>	<p>Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Árpád-utca Csáktornya</p> <p>Férfi szabó: Ivácsnes Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya</p> <p>Férfi- és nődivatárú: Zrinyi Viktor Csáktornya</p> <p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (kőszén, iszén, magvak és a -Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet raktára) Csáktornya Gräner Testvérek Csáktornya Mráz Testvérek Csáktornya Ifj. Premecz Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Mattersdorfer N. Perlak Csáktornya Leitmann György Nyirvölgy Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya</p> <p>Kávéház: Földes Már Zrinyi kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Gerstmann Lipót Otthon kávéháza Csáktornya</p>	<p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sirkőkészítő: Tersztényák Bódog Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Órás- és ékszerész: Pollák Bernát Varázdin</p> <p>Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p>Pék: Petrics Viktor Csáktornya</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Úri- és nődivat, játék- és diszmuárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Beryák Károly utóda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya</p> <p>Vaszonkereskedő: Szivonesik Antal Csáktornya</p>	<p>Vendéglők: Hajas József Csáktornya Pecsnornik Ötő Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusatz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István vendéglő Csáktornya "A vasúthoz" Csáktornya Singer Salamon, Kisszabalka Csáktornya Kalechrenner Ferenc, Stridóvár Csáktornya Sőtörny János, Drávasárbely Csáktornya Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárbely Csáktornya Kovács Mihály koresem. Drávasárbely Csáktornya Leitmann Mihály Nyirvölgy Csáktornya Leitmann Bálint Szentilona Csáktornya Fejlesztök András Budapest, VII., Dobány-útcá 81. Csáktornya Kozjak Mihály Kisszabalka Csáktornya Banmback Rezső Szentilona Csáktornya Nádai József Ligetfalva Petánczi svanyu-viz központi raktár és szállítási vállalat Csáktornya Szabadalmazott "Kristály" borszűrőgyár: Csáktornya Herzog Sándor délviasúti vendéglős Csáktornya</p>
--	---	--	--

Könyv-, papír- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUZ SÁNDOR Csáktornya

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR) KÖNYVNYOMDÁJA CSÁKTORNYA

Elvállal nyomdai munkákat
úgy egyszerű mint a
legdiszesebb kivitelig